

Haalitoiminta Ja Järjestäytyminen

JOSKIN haalitoiminta Amerikan suomalaisen väestön keskuudessa on huomattavasti laimentunut siitä, mitä se oli vielä kymmenen tai parikymmentä vuotta sitten, on se sittenkin vielä huomattavampaa ja laajapiirtisempää kuin mitä se on ehkä minkään muun kansallisuuden keskuudessa tällä mantereella. Missä hyvänsä tämän mantereen osassa vain on kansallisuuteemme kuuluvia löytänyt toimeentulollen mahdollisuuksia ja pysyväisesti tai väliaikaisesti asettunut samoille seuduille, siellä on myöskin haalitoimintaa ilmennyt seuraelämän elvyttäjänä, jos vain toimivan ja kannattavan joukon lukuisuus on suonut sille edellytyksiä ja menestymismahdollisuuksia.

Haalitoiminta, semmoisena kuin se on ilmennyt tämän maan suomalaisen väestön keskuudessa on aina siitä saakka kun sellaista toimintaa on ollut olemassa — suurin piirtein katsoen tarkoitettu tyydyttämään siirtolaisväestön seuraelämän tarvetta, kansallisten puitteitten rajoissa — tai on se kumminkin sellaiseksi etupäässä muodostunut. Se on muodostunut sellaiseksi siitä huolimatta, että enemmistö tällaista toimintaa harrastavaa ja ylläpitävää joukkoa onkin palkkatyöväestöä sekä jokapäiväisestä toimeentulostaan kenties yhtä ankarasti kamppallevaa farmiväestöä. Ei edes se seikka, että tällaista toimintaa ylläpitävä aines on niin monenlaista mielipiteiltään, harrastuksiltaan, toimintatavoiltaan ja vieläpä periaatteiltaan ja servuoksi moniin erilaatuisiin ryhmiin, yhdistyksiin, järjestöihin, seuroihin, kerhoihin tai puolueisiin jakautuneena, ole voinut poistaa niiden toiminnasta niille kaikille yleistä piirrettä, tyydyttää etupäässä ihmisten seuraelämän tarvetta. Syy tähän on yksinkertaisesti siinä, että ihminen luonnostaan on seuraava kaipaava olento, joka kaipaus vaatii tulla tyydytetyksi. Ilman sitä tyydytystä ei edes aatteellinen yhteistoiminta, olkoonpa se sitten mitä laatua tahansa, voisi olla suuremmassa määrässä mahdollista.

Jätämme nyt kuitenkin kansallisia pyrkimyksiä yksinomaan edistävät ryhmät, uskonnolliset lahkokunnat, vieläpä poliittiset kiihkoilijatkin uskollisine seuralaisineen ja heidän toimintansa

rauhaan. Otamme sen sijaan lähemmin tarkastettavaksemme vallan kumouksellisimman osan työväenluokasta, palkkatyöväestön yhteläpyrkimyksiä, ja eritoten sitä, missä määrin sillä haalitoiminnalla jota he edustavat ja ylläpitävät, on ollut luokkakasvatuksellista ja järjestäytymispyrkimyksiä edistävää merkitystä, ja missä määrin sitä sillä voisi ja tulisi olla.

Ei voitane kieltää etteikö sillä toiminnalla, jota haalleillamme tehdään, ja sillä energian kulutuksella jota sen toiminnan kautta uhrautaan ja on uhrattu, ole ollut — huvin ja nautinnon tyydyttämisen ohella — myöskin luokkataistelupyryrkimyksiä edistävää merkitystä. Sitä sillä on epäilemättä ollut ja on vieläkin. Onhan kaikilla, työläisten omistamilla tai heidän kontrollissaan olevilla haaleilla tehty luokkakasvatustyötä — muodossa tai toisessa. Luokkahenkiset puheet ja puhetilaisuudet, tai muu luokkahenkinen, iltamatilaisuuksissa esitetty ohjelma, ei luonnollisesti ole kaikki voinut langeta kiviseen maaperään. Myöskään eivät ne tällaisten tilaisuuksien järjestämisen kautta kootut aineelliset varat, joilla on avustettu omia luokkavalistusvälineitämme ja oppilaitostamme, tai järjestämistyötä, lakkotaisteluja, luokkasotavankien puolustamista tai muita luokkamme pyrkimyksiä edistäviä asioita, ole suinkaan menneet hukkaan. Parempaan tarkoitukseen eivät työläiset voi koskaan ropoansa uhrata — jos sitä voidaan ollenkaan uhraukseksi sanoa.

Katsellessamme ja vertailllessamme niitä tuloksia, joita yleisesti katsoen on haalitoiminnasta ollut luokkaliikkeelle, täytyy kuitenkin myöntää, että ne yhdessä sen tärkeimmässä merkityksessä eivät ole olleet sen mukaisia kuin olisi ollut toivottavaa tai niiden tuloksien tulisi olla. Se kasvatuksellinen työ jota haalleillamme tehdään, tarkoituksella saada se työläisainees, joka tapaa haaleilla käydä, käsittämään järjestäytymisen tärkeys ja järjestöissä toimiminen jokaisen työläisen omakohtaiseksi velvollisuudeksi, ei ole tuottanut toivottuja tuloksia; ei ainakaan siinä mittakaavassa kuin sen eteen tehty työ olisi edellyttänyt. Suurin osa haaleilla käyvästä yleisöstä on elämän kamppailussa omakohtaisesti kokenutta, ja jo sen kautta pakos-

takin tullut" käsittämään että yksilönä, ja työvoimansa myynnillä yksinomaan toimeentulonsa hankkivana työläinen on hyvin avuton olento nykyisessä yhteiskunnassa. Tämä kokemus, yhdessä saamansa opetuksen kanssa yhteiskunnallisista kysymyksistä ja luokkien välisistä suhteista, sekä järjestymisen tarpeellisuudesta, luulisi saaneen hitaammankin työläisen käsittämään että hänen paikkansa on työväen luokkajärjestöissä.

Niin on kuitenkin tapahtunut vain hyvin rajoitetussa määrässä. Vieläpä luokkatietoisina pidetyt — tai oikeammin sellaisina itseään pitävät, — työläisetkin pysyttelevät ulkopuolella järjestöjen ja järjestötoiminnan. Pidetään riittävänä sitä että käydään työläisten järjestämissä iltamatilaisuuksissa, voidaanpa ottaa osaa niiden järjestelyynkin; kuunnellaan järjestymisen merkitystä käsittävää puhetta tai muuta luokkahenkistä ohjelmaa kärsimyksen ilme kasvoilla — tai lahjoitetaan joskus joku lantti luokkavalistuksen tai lakkolaisten hyväksi.

Onko se yksistään riittävää?

Mielestämme se ei sitä ole.

Se ei osoita vielä sitä että henkilö olisi luokkatietoinen, sillä sellaista joskus "erehtyy" tekemään joku sellainenkin jolle luokkapyrkimykset ovat kokonaan vieraita, tai on hän niistä ihan välinpitämätön. Se on paremminkin luokkien välillä käytävän taistelun välttelemistä — jälkijoukoissa roikkumista — josta ei ole suurtakaan hyötyä aktiiviseen taisteluun osaaottaville.

Järjestötoiminnan tarkoitus ei luulisi enää nykyaikana olevan yhdellekään työläiselle epäselvä. Siitä huolimatta näyttää suurin osa työläisistä äärettömän hitaasti käsittävän velvollisuudekseen järjestäytyä ja toimia järjestöissä. Siitä hitaudesta päättäen sellainen toiminta, vaikka se kieltämättä on jokaisen työväenluokkaan kuuluvan etujen mukaista, on useimmalle vastenmielistä hommaa. Vastenmielistä useimmalle siksi, etteivät aineelliset etuisuudet järjestötoiminnasta aina ole sillä hetkellä kouraan tuntuvalla tavalla nähtävissä ja nautittavissa. Vieläkin suurempi haitta työläisten järjestäytymiselle näyttää olevan siinä, että käsitteet yksilönä onnistumisesta toimeentulonsa hankinnassa on enemmistöllä niin syvästi juurtuneena, että niitä on vaikea sieltä kitkeä. Ei edes se yhteiskuntatalouden kouristuksentapainen

tilanne, joka kapitalistisen tuotanto- ja jakojärjestelmän seurauksena on pitänyt koko yhteiskunnallista elämää kuristavassa otteessaan yli seitsemän vuotta, ja lopettanut toimeentulomahdollisuudet kymmeniltä miljoonilta työläisiltä kokonaan, ole voinut sitä tehdä.

Voisimmepä sanoa haalitoiminnan, sellaisena kuin se nykyään ilmenee tällä mantereella, olevan työväen luokkaliikkeelle ja järjestäytymispyrkimyksille melkein haitaksi, huolimatta siitä agitatsioni- ja kasvatustyöstä jota siltä taholta yritetäänkin tehdä. Siksi, että suomenkieli on hallitsevana haaleillamme, ei niille järjestettyihin tilaisuuksiin saada muunkielistä yleisöä. Vieläpä tässä maassa suomalaisvanhemmista syntyneitä nuorisoakin, joka on täällä saamansa koulukasvatuksen ja ikäistensä joukossa seurustelemisen kautta omaksunut myöskin maan kielen omaksi kielekseen ja tavat tavoikseen, on melkein mahdoton saada mukaan. Siirtolaisuuden maahan tulon ollessa rajoitettuna jo alun toistakymmentä vuotta aivan mitättömän vähiin, ei uutta toimintavoimaa ole tullut siltä taholta. Samat henkilöt jotka ovat joutuneet pitämään toimintaa yllä vuosikymmeniä — niiden rivit vähitellen harvenevat ja lopuksi väsyvät yksi toisensa jälkeen ja samoin käy kannattajajoukonkin.

Suomenkielisen työläisväestön haalitoiminta, sellaisena kuin sitä on näihin saakka ylläpidetty, on tuomittu vähitellen häviämään. Että sitä luokkakasvatustyötä jota siltä taholta on tehty, voitaisiin jollain muotoa ja tuloksia tuottavasti saada jatkumaan eteenpäin, olisi tässä toiminnassa tehtävä muutos kielellisissä suhteissa nimittäin. Nuorisoa ei muuten ole mahdollista saada mukaan, kuin että toiminta kaikissa vaiheissa tapahtuisi englannin kieltä käyttäen. Sellainen muutos toteutettuna voisi kylläkin aiheuttaa sen, että osa vanhemmasta joukosta lakkaisi toimimasta, mutta nuoremman polven tehtäväksi se toiminta jäisi ennen pitkää kuitenkin. Toiselta puolen se taas toisi ei ainoastaan suomalaisvanhemmista syntyneitä nuorisoa, vaan myöskin tämän maan varsinaista, englannin kieltä puhuvaa työläisainesta toimiviin joukkoihin. Epäilemättä sillä tulisi olemaan luokkakasvatustyön tekemisessä suurempi ja laajakantoisempi merkitys kuin mitä on työläisten haalitoiminnalla nykyisessä muodossaan.